

זבחים נז

במדבר יח:יז-יח

(יז) אַךְ בְּכֹר־שׁוֹר אוֹבְכֹר כָּשָׁב אוֹבְכֹר עַז לֹא תִפְדֶּה קִדָּשׁ הֵם אֶת־דָּמָם תִּזְרֹק עַל־הַמִּזְבֵּחַ וְאֶת־חֶלְבֵם תִּקְטִיר אֶשָּׁה לָרִיחַ נִיחַח לַה':
(יח) וּבִשְׂרָם יִהְיֶה־לָּךְ כַּחֲזֶה הַתְּנוּפָה וּכְשׂוֹק הַיָּמִין לָךְ יִהְיֶה:

וזו שאלה נשאלה לפני חכמים בכרם ביבנה :

ר' יוסי הגלילי	ר' טרפון ואח"כ ר' עקיבא	בכור לכמה נאכל?
טיעון נגד : בכור מתנה לכהן, וחטאת ואשם מתנה לכהן; מה חטאת ואשם ליום ולילה, אף בכור ליום ולילה!	בני, שלמים קדשים קלים, ובכור קדשים קלים; מה שלמים נאכלין לשני ימים ולילה אחד, אף בכור נאכל לשני ימים ולילה אחד.	הטעם
1. חטאת ואשם מתנה לכהן, ובכור מתנה לכהן; 2. מה חטאת ואשם אין באין בנדר ונדבה – אף בכור אינו בנדר ונדבה	מה שלמים אין באין על חטא – אף בכור אינו בא על חטא	נדון דבר מתוך דבר, ונלמד דבר מתוך דבר
ואני מקישו לחזה ושוק של תודה – מה תודה נאכלת ליום ולילה, אף בכור נאכל ליום ולילה!	הקישן הכתוב לחזה ושוק של שלמים; מה שלמים נאכלין לשני ימים ולילה אחד, אף בכור נאכל לשני ימים ולילה אחד.	היקש - אפשר יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין
	ר' עקיבא חזר בו והסכים להיקש של ר' יוסי: שאין תלמוד לומר לך יהיה, ומה תלמוד לומר לך יהיה? הוסיף הכתוב הויה אחרת בבכור (הוספת יום).	לך יהיה

קושי ר' ישעמאל על חזרתו של ר' עקיבא : תודה מהיכן למדה – משלמים; וכי דבר הלמד בהיקש חוזר ומלמד בהיקש? ! הא אין עליך לידון בלשון אחרון, אלא בלשון ראשון.

דין חזה ושוק – נלמד מהיקש משלמים

ויקרא פרק ז

(יא) וְזֹאת תֹּרֶת זֶבַח הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר יִקְרִיב לַה':

(יב) אִם עֲלִיתוּדָה יִקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל־זֶבַח הַתּוֹדָה חֲלוֹת מִצּוֹת בְּלוֹילֹת בִּשְׂמֹן וַיִּקְיֵקִי מִצּוֹת מִשְׁחִים בִּשְׂמֹן וְסִלֹּת מִרְבֶּכֶת חֲלוֹת בְּלוֹילֹת בִּשְׂמֹן:

דין זמן אכילתו נלמד במפורש

ויקרא פרק ז

(טו) וּבִשְׂרָם זֶבַח תֹּדֶת שְׁלָמֵיו בְּיוֹם קָרְבָּנוֹ יֹאכַל לֹא־יָנִיחַ מִמֶּנּוּ עַד־בֹּקֶר:

ר' ישעמאל	ר' עקיבא (לאחר שחזר בו)	
לשלמים	לתודה	היקש - אפשר יהיה לך כחזה התנופה וכשוק הימין
בכור בעל מום שהוא מתנה לכהן	הוספת יום נוסף לאכילת בכור	לך יהיה
מתייחס לבכור שור, כשב ועז	חד תם וחד בעל מום	אשר יהיה לך (לשון רבים)
הימנו ודבר אחר הויה היקש – ואין למדים היקש מהיקש – ולכן לומד משלמים ולא מתודה	הימנו ודבר אחר לא הויה היקש – ולכן אפשר להקיש מתודה לבכור	במאי קמיפלגי? לומדים זמן אכילת חזה ושוק בתודה דרך היקש ודבר אחר - האם אפשר ללמוד משם היקש לבכור?

ר' עקיבא (לאחר שחזר בו)	ר' ישעמאל	
לומדים כי מספר הזאות נלמד הימנו ודבר אחר (ראה למטה)	וכן יעשה לאהל מועד - מקומות הוא דגמרי מהדדי (היכל מקודש קדשים – ורוב הכפרה בקודש קדשים כתוב במפורש) ועשה את ד'... – קרבנות ולא מקומות לא נחשב היקש על היקש תביא – יתירא היא.	הזאות ביום כיפור מספר הזאות בפנים לומדים אצל פר ושעיר כל אחד גם במפורש וגם מהיקש משם מקישים להזאות בחוץ
לחמי תודה נלמד מהיקש משתי הלחם ומצות מהיקש ללחמי תודה		גודל מצות תודה

ויקרא טז: יד-טז

(יד) וְלִקַּח מִדָּם הַפֶּר וְהִזָּה בְּאַצְבָּעוֹ עַל־פְּנֵי הַכֹּהֵן קִדְמָה וְלִפְנֵי הַכֹּהֵן יִזָּה שְׁבַע־פְּעָמִים מִן־הַדָּם בְּאַצְבָּעוֹ:
(טו) וְשָׁחַט אֶת־שְׁעִיר הַחַטָּאת אֲשֶׁר לָעֹם וְהִבִּיא אֶת־דָּמּוֹ אֶל־מִבְּעֵית לְפָרֶכֶת וַעֲשֵׂה אֶת־דָּמוֹ כְּאֲשֶׁר עָשָׂה לְדָם הַפֶּר וְהִזָּה אֹתוֹ עַל־הַכֹּהֵן וְלִפְנֵי הַכֹּהֵן:
(טז) וְכֹפֶר עַל־הַקֹּדֶשׁ מִטְּמֵאת בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּמִפִּשְׁעֵיהֶם לְכָל־חַטָּאתָם וְכֹן יַעֲשֶׂה לְאַהֵל מוֹעֵד הַשָּׁכֵן אֹתָם בַּתּוֹךְ טְמֵאתָם:

פר	שעיר	
היקש משעיר – ועשה את ד'...	במפורש – פעם אחת	מספר הזאות למעלה בפנים
במפורש – שבע פעמים	היקש מפר – ועשה את ד'...	מספר הזאות למטה בפנים
היקש – וכן יעשה לאהל מועד		מספר הזאות למעלה ולמטה בחוץ

מספר החלות נלמד מגזירה שווה ממעשר – תרומת ה' – אחד מעשרה, ומזה 10 חלות מכל סוג

ויקרא פרק ז

(יב) אִם עַל־תּוֹדָה יִקְרִיבֶנּוּ וְהִקְרִיב עַל־זֶבֶח הַתּוֹדָה חֲלוֹת מִצּוֹת בְּלוּלֹת בְּשֶׁמֶן וְרִיקִי מִצּוֹת מִשְׁחִים בְּשֶׁמֶן וְסִלַּת מִרְבֶּכֶת חֲלוֹת בְּלוּלֹת בְּשֶׁמֶן:
(יד) וְהִקְרִיב מִמֶּנּוּ אֶחָד מִפְּלִקְרָבָן תְּרוּמָה לַה' לִזְכֶּהוּ הַזֶּרֶק אֶת־דָּם הַשְּׁלָמִים לוֹ יִהְיֶה:

במדבר פרק יח

(כו) וְאֶל־הַלְוִיִּם תִּדְבֹּר וְאָמַרְתָּ אֲלֵהֶם כִּי־תִקְחוּ מֵאֵת בְּנֵי־יִשְׂרָאֵל אֶת־הַמַּעֲשֹׂר אֲשֶׁר נָתַתִּי לָכֶם מֵאֲתָם בְּנַחֲלַתְכֶם וְהִרְמַתֶם מִמֶּנּוּ תְּרוּמָה ה' מַעֲשֵׂר מִן־הַמַּעֲשֵׂר:

שיעור הסולת בחלות לחם נלמד מהיקש משתי הלחם

במדבר פרק כג – שתי הלחם

(יז) מִמּוֹשְׁבֵי־בִיתְכֶם תִּבְיֹאוּ לָחֶם תִּנּוּפָה שְׁתֵּים שְׁנֵי עֶשְׂרִינָם סֵלֶת תִּהְיֶינָה חֶמֶץ תִּתְּפִינָה בַּפּוּרִים לַה':

היקש מחלות לחם למצות

ויקרא פרק ז – לחמי תודה

על־חלת לחם חמץ יקריב קרבנו על־זבח תודת שלמי:

רבי אלעזר בן עזריה	רבי עקיבא	
בלילה עד חצות	עד עלות השחר	פסח נאכל מקור
נאמר כאן בלילה הזה, ונאמר להלן: ואפרכתי בארץ מצרים בלילה הזה; מה להלן עד חצות, אף כאן עד חצות.	ואכלתם אותו בחפזון – עד שעת חפזון!	

